

ZBIRKA DUJŠIN-RIBAR

darovana Zagrebu

● Cata Dujšin-Ribar odlučila je da gradu pokloni ostavštinu porodica Dujšin i Ribar koja se sastoji od stana u Demetrovoj ulici s bibliotekom i porodičnom zbirkom

Cata Dujšin-Ribar, supruga nedavno preminulog državnika, revolucionara i publiciste dra Ivana Ribara, odlučila je da gradu Zagrebu pokloni ostavštinu porodica Dujšin i Ribar. Donacija se sastoji od stana u Demetrovoj ulici s bibliotekom i porodičnom zbirkom.

Slika Carla Crivellija pravi je biser ove zbirke, ali ni drugi inventar nije manje zanimljiv. Tu se nalazi i ostavština velikana naše kazališne scene Dubravka Dujšina s kojim je darovateljica bila dugo godina, sve do njegove smrti, u braku. Pored Dujšinovih ličnih stvari i biblioteke tom dijelu zbirke pripada i nekoliko predmeta historijskog mobliijara iz Dubrovnika i Kotora. Tu je zatim jedan tabernakul iz 18. stoljeća, francuski portulan iz 19. stoljeća te nekoliko bidermajerskih portreta.

U stanu u Demetrovoj ulici proveo je svoje posljednje dane i dr Ivan Ribar. Pored njegove velike biblioteke tu ćemo naći i mnoge dokumente vezane uz njegov život ispunjen radom i neprekidnom akcijom. Cata Dujšin Ribar sačuvala je autentičnost njegove radne sobe gdje je posljednjih godina radio na knjigama iz naše političke historije.

Ali ima u tom stanu i stvari koje evociraju sjećanja na druge članove obitelji Ribar. Tu su prije svega nekoliko djela Jurice Ribar (1918-1943), drugog sina Tonice Ribar, rođene Petrić, i Ivana Ribara. Jurica Ribar rodio se u Đakovu, učio gimnaziju i, privatno, slikarstvo u Be-

ogradu, gdje je završio i Pravni fakultet. Međutim njegov interes bio je sav posvećen slikarstvu. Godine 1941. otišao je u Kosmajski odred, a pao je 1943. u bitkama 4. proleterske crnogorske brigade u blizini Kolašina.

Za njemačkog bombardiranja Beograda 1941. bila je srušena i kuća dra Ivana Ribara i u njoj je izgorjelo nekoliko Jurićinih slika. Međutim, dobar dio onog što je ostalo uspio je Ivan Ribar prikupiti u svom stanu u Zagrebu. Tu je otac Ribar prikupio i stvari koje sjećaju na njegova sina Ivu Lolu Ribara, istaknutog revolucionara i skoevskog rukovodioca. Posebno je zanimljiv Lolin portret kojeg je naslikao Moša Pijade 1940. godine u logoru u Bileći.

Opravdana želja

Darovateljica Cata Dujšin Ribar i sama je poznato ime našeg kulturnog života. Studirala je slikarstvo na umjetničkoj akademiji u Zagrebu i nakon usavršavanja u Parizu i Londonu bila je dugo godina stalni restaurator Galerije umjetnina u Splitu. Izlagala je više puta samo-

Zbirka, a i čitav ambijent, po svemu su jedinstveni i jednako zanimljivi kako za našu kulturnu tako i političku povijest. U zbirci se, prije svega, nalazi porodična baština same darovateljice. Cata Dujšin-Ribar potječe naime iz poznate trogirске porodice Gattin koja joj je namirila, između ostalog, jedno djelo Carla Crivellija, osebnog slikara mletačkog 15. stoljeća.

staino u Zagrebu, a njezina platna na kojim dominiraju motivi našeg mora i krša, vidjela je i publika Londona, Praga, Bukurešta, Glasgova, Venecije, New Yorka i Washingtona. Sada je Cata Dujšin Ribar odlučila da i dio njezina opusa ode u poklon-zbirku.

Tesko je pobrojiti sve predmete koji čine zanimljiv i vrijedan inventar zbirke Dujšin-Ribar. Dovoljno je možda napomenuti da samo umjetnine, a to je njezin manji dio, zahvaćaju vrijeme od 15. stoljeća do naših dana.

Cata Dujšin Ribar odlučila je sada sve to pokloniti gradu s time da Povijesni muzej Hrvatske preuzme brigu nad donacijom. Jer ona želi da nakon njezine smrti u stanu u Demetrovoj ulici ostane sve kako je i danas. A ta je njezina želja, ili uvjet, ne samo shvatljiva nego i višestruko opravdana: malo gdje postoji porodičan prostor uz koji su u tako kratkom vremenskom razdoblju bili vezani život i djelo tolikih istaknutih ljudi naše kulturne i političke povijesti. Baš zbog toga tu zbirku trebalo bi očuvati u njezinoj autentičnosti.

V. MALEKOVIĆ